

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA

L. A. GEELHOEDA

přednesené dne 17. března 2005¹

I – Úvod

1. Projednávaná věc, kterou je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Oberlandesgericht München (odvolací soud v Mnichově) (Německo) se týká pojmu řádné doručení ve smyslu čl. 27 bodu 2 Bruselské úmluvy o soudní příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech².

II – Právní rámec

A – Bruselská úmluva

2. Ustanovení Bruselské úmluvy týkající se uznávání a výkonu v jednom smluvním státě rozsudků vydaných v jiném smluvním státě lze nalézt v hlavě III Úmluvy (články 25 až 49).

3. Podle čl. 26 prvního a druhého pododstavce Úmluvy, „[r]ozhodnutí vydaná v některém smluvním státě jsou v ostatních smluvních státech uznávána, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení. Stane-li se sporným, zda rozhodnutí má být uznáno, může každý účastník řízení, který uplatňuje uznání jako hlavní věc v daném sporu, v řízení podle oddílů 2 a 3 této kapitoly navrhnout, že soudní rozhodnutí má být uznáno [...]“
(*neoficiální překlad*)

4. Článek 27 bod 2 Bruselské úmluvy stanoví, že rozhodnutí nejsou uznána, „jestliže žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl doručen návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost řádně a v dostatečném časovém předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem“. (*neoficiální překlad*)

5. Článek IV Protokolu připojeného k Bruselské úmluvě stanoví:

„Soudní a mimosoudní písemnosti vydané na území jednoho smluvního státu, které musí být doručeny osobám nacházejícím se na území jiného smluvního státu, jsou doručo-

1 – Původní jazyk: angličtina.

2 – Úř. věst. 1998, C 27, s. 1, dále jen „Bruselská úmluva“.

vány způsoby stanovenými v úmluvách a dohodách uzavřených mezi smluvními státy.

k tomuto soudu nedostaví, prohlásí soud bez návrhu, že není příslušný, nevyplyvá-li jeho příslušnost z této úmluvy.

Tyto písemnosti mohou být zaslány také přímo veřejnými činiteli státu, v němž byly písemnosti vydány, veřejným činitelům státu, na jehož území se nachází adresát písemnosti, s výjimkou případu, kdy přijímající stát na základě vyhlášení učiněného generálním sekretáři Rady Evropských společenství s tím nesouhlasí. V případě, že písemnosti jsou zaslány přímo veřejnými činiteli, veřejný činitel odesílajícího státu předá kopii písemnosti veřejnému činiteli dožádaného státu, který je oprávněn ji předat adresátovi. K tomuto předání dochází podle způsobů stanovených zákonem dožádaného státu. Toto předání je ukončeno přímým zasláním potvrzení veřejnému činiteli odesílajícího státu.“ (*neoficiální překlad*)

Soud řízení přeruší do té doby, než bude prokázáno, že žalovaný mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost v dostatečném předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.

Ustanovení předchozího pododstavce se nahrazují ustanoveními článku 15 Haagské úmluvy ze dne 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních, pokud návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost měly být doručeny podle uvedené úmluvy.“ (*neoficiální překlad*)

6. Článek 65 Bruselské úmluvy stanoví, že protokol připojený k úmluvě je její nedílnou součástí.

7. Posledním relevantním ustanovením je článek 20 Bruselské úmluvy, který se nachází v hlavě II úmluvy týkající se příslušnosti (oddíl 7, „Přezkoumání příslušnosti a přípustnosti“). Uvedený článek stanoví:

B – *Haagská úmluva ze dne 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních (dále jen „Haagská úmluva“)*³

8. Smluvními státy Haagské úmluvy o doručování písemností v cizině, podepsané

„Pokud se žalovaný, který má bydliště na území jednoho smluvního státu a je žalován před soudem jiného smluvního státu,

3 — Cmnd 3986; TS 50 (1969), dále jen „Haagská úmluva“.

dne 15. listopadu 1965, jsou všechny smluvní státy Bruselské úmluvy, s výjimkou Rakouské republiky. Úmluva se vztahuje na všechny občanské a obchodní věci, kdy má být soudní nebo mimosoudní písemnost zaslána do ciziny za účelem doručení⁴. Stanoví základní způsob zasílání písemností, podle kterého orgán nebo veřejný činitel příslušný podle právního řádu odesílajícího státu zašle písemnost „ústřednímu orgánu“ dožádaného státu. Článek 5 bod 1 a 2 v tomto smyslu stanoví, že:

„Ústřední orgán dožádaného státu doručí písemnost nebo zařídí její doručení

a) buď způsobem stanoveným právním řádem dožádaného státu pro doručování písemností vydaných v tomto státě a určeným osobám nacházejícím se na jeho území,

b) nebo zvláštním způsobem požadovaným žadatelem, pokud není v rozporu s právním řádem dožádaného státu.

S výjimkou případu uvedeného v odstavci 1 písm. b) je vždy přípustné doručení prosté, je-li adresát písemnosti ochoten ji dobrovolně přijmout.

Má-li být písemnost doručena podle odstavce 1, ústřední orgán může požadovat, aby byla sepsána v úředním jazyku nebo v jednom z úředních jazyků dožádaného státu, nebo aby byla do takového jazyka přeložena.

Část žádosti obsahující základní údaje o doručované písemnosti podle vzoru připojeného k této Úmluvě se doručí s písemností adresátovi.“ (*neoficiální překlad*)

9. Haagská úmluva upravuje několik alternativních způsobů doručování písemností, například konzulární nebo diplomatickou cestou, poštou nebo prostřednictvím veřejných činitelů, úředníků nebo jiných oprávněných osob státu, ve kterém má být písemnost doručena⁵. Úmluva rovněž opravňuje členský stát odmítnout některý z těchto alternativních způsobů doručování⁶.

5 — Články 8 až 10 Haagské úmluvy.

6 — Při ratifikaci úmluvy německá vláda prohlásila, že způsoby doručování uvedené v článku 10 nejsou na německém území přípustné; jmenovitě se jedná o zasílání soudních písemností poštou přímo osobám v cizině; doručování soudních písemností přímo veřejnými činiteli, úředníky nebo jinými oprávněnými osobami státu, kde byla písemnost vyhotovena, prostřednictvím veřejných činitelů, úředníků nebo jiných oprávněných osob státu, ve kterém má být doručena; a doručování soudních písemností jakoukoli osobou která má právní zájem na soudním řízení přímo prostřednictvím veřejných činitelů, úředníků nebo jiných oprávněných osob státu, ve kterém má být písemnost doručena.

4 — Článek 1 první pododstavec Haagské úmluvy.

10. Dále, s cílem sladit zájmy a práva žalobce a žalovaného, články 15 a 16 Úmluvy směřují k ochraně žalovaného v průběhu řízení a v případě vydání rozsudku v nepřítomnosti. Článek 15, na který odkazuje čl. 20 bod 3 Bruselské úmluvy, stanoví:

„Pokud měl být v cizině za účelem doručení zaslán návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost podle ustanovení této Úmluvy a žalovaný se nedostavil, přeruší soud řízení, dokud nebude zjištěno:

a) že písemnost byla doručena způsobem předepsaným vnitrostátními právními předpisy přijímajícího státu pro doručení písemností v soudním řízení v daném státě osobám, které se nacházejí na jeho území, nebo,

b) že písemnost byla skutečně doručena žalovanému nebo do místa jeho bydliště jiným způsobem, který stanoví tato Úmluva, a že v obou těchto případech byla písemnost doručena nebo zaslána s dostatečným předstihem, aby se žalovaný mohl připravit na jednání před soudem.

Každý smluvní stát může prohlásit, že jeho soudy mohou, bez ohledu na ustanovení odstavce 1 tohoto článku, vydat rozhodnutí, i když žádné potvrzení o doručení nebo předání neobdržely, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

a) písemnost byla zaslána jedním ze způsobů stanovených touto Úmluvou,

b) uplynula lhůta, kterou soud považuje za přiměřenou, nejméně však šest měsíců ode dne odeslání písemnosti,

c) přes veškeré účelně vynaložené úsilí nebylo možno od příslušných orgánů dožádaného státu potvrzení obdržet.

Ustanovení tohoto článku nebrání soudu, aby v naléhavém případě nařídil jakékoli dočasné nebo zajišťovací opatření.“ *(neoficiální překlad)*

11. Navíc, pokud měl být v cizině za účelem doručení zaslán návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost, článek 16

Úmluvy vyžaduje, aby smluvní státy upravily svá ustanovení o odvolacích lhůtách tak, aby byla řešena možnost, že se žalovaný dozví o řízení až po vynesení rozsudku.

zástupci, bez ohledu na to, zda byly fakticky doručeny svému adresátovi v cizině⁷.

C – Vnitrostátní právní úprava

III – Skutkový stav

12. Ve francouzském právu se doručení písemnosti určené osobám s bydlištěm v cizině uskutečňuje prostřednictvím francouzského „parquet“ (státního zastupitelství) formálním doručením označovaným „signification“ (články 683 a 684 nového občanského soudního řádu); jsou však přípustné i jiné způsoby doručení upravené v úmluvách.

14. Rozsudkem ze dne 8. září 2000 cour d'appel d'Amiens uložil Rockinger Spezialfabrik für Anhängerkupplungen GmbH & Co., se sídlem v Mnichově (Německo) (dále jen „Rockinger“) zaplatit Scania Finance France SA (dále jen „Scania“), se sídlem v Angers (Francie) částku 615 566,72 FRF. Na návrh Scania rozhodl Landgericht München (soud prvního stupně v Mnichově) o výkonu uvedeného rozsudku, který byl řádně doručen Rockinger dne 15. dubna 2002.

13. K „signification“ dochází předáním dvou opisů písemnosti soudním vykonavatelem francouzskému státnímu zástupci, který ověří prvopis a zajistí odeslání opisů písemnosti ministru spravedlnosti za účelem doručení (článek 685). Ve stejný den nebo nejpozději první pracovní den poté soudní vykonavatel musí odeslat adresátovi doporučeným dopisem s doručenkou ověřený opis doručené písemnosti (článek 686). Tento způsob doručení se označuje jako „remise au parquet“ a představuje takzvaný „signification interne fictive“ (vnitřní fiktivní doručení), neboť se má za to, že k doručení došlo v okamžiku, kdy soudní vykonavatel předal opisy písemnosti francouzskému státnímu

15. V květnu 2002 se Rockinger odvolala k Oberlandesgericht München a domáhala se zrušení výkonu rozsudku z důvodu, že návrh na zahájení řízení ve Francii jí nebyl řádně doručen, a že rozsudek tedy byl vydán v její nepřítomnosti. Doručení bylo řádně uskutečněno podle francouzských pravidel způsobu předání „remise au parquet“, který je popsán v bodě 13 výše. Ačkoli německý

7 – Ve svém vyjádření Komise uvedla, že doručení „remise au parquet“ upravuje také belgické, nizozemské a lucemburské právo.

pomocný soudní úředník doručil návrh na zahájení řízení Rockinger, Rockinger odmítla písemnost převzít z důvodu, že zmíněná písemnost nebyla přeložena do němčiny. Rockinger byl poté zaslán návrh na zahájení řízení poštou, ale opět bez připojeného překladu.

a rakouská vláda, a Komise Evropských společenství.

IV – Posouzení

A – *K přípustnosti*

16. Oberlandesgericht München se rozhodl položit Soudnímu dvoru dvě předběžné otázky prostřednictvím žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ze dne 31. října 2003:

„1) Musí být čl. 27 bod 2 Bruselské úmluvy a čl. IV první pododstavec Protokolu k uvedené úmluvě vykládány jako znamenající, že doručení soudní písemnosti žalovanému s bydlištěm na území jiného smluvního státu, než je stát sídla soudu, v okamžiku doručení návrhu na zahájení řízení, se může uskutečnit pouze podle pravidel stanovených v úmluvách nebo dohodách mezi smluvními státy?

2) V případě záporné odpovědi na první otázku, musí být článek 12 ES vykládán tak, že právní úprava Společenství brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je francouzský režim „remise au parquet““

18. Rockinger tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce v projednávané věci neslouží žádnému užitečnému účelu a je z řady důvodů zbytečná. Argumentuje zejména, že francouzská právní úprava nepřipouští současnou existenci způsobů doručení jednak podle článku 683 francouzského občanského soudního řádu, a jednak podle Haagské úmluvy. Podle Rockinger upřednostňuje francouzská právní úprava způsoby stanovené v Haagské úmluvě. Vzhledem k tomu, že podle jejího tvrzení žalobkyně v původním řízení nedodržela ustanovení Haagské úmluvy týkající se doručení, návrh na výkon rozhodnutí měl být německým soudem odmítnut už z tohoto důvodu.

19. O správnosti těchto argumentů nejsem přesvědčen. Podle ustálené judikatury nepřísluší Soudnímu dvoru v řízení o žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce posuzovat skutkové okolnosti původního řízení nebo přezkoumávat důvody, které vedly vnitrostátní soud k podání takové žádosti⁸. Použití vnitrostátního práva přísluší vnitrostátnímu soudu. Žádost o rozhodnutí o předběžných otázkách je tedy třeba přijmout.

17. V souladu s článkem 23 Statutu Soudního dvora předložily v projednávané věci svá vyjádření Scania, Rockinger, francouzská

8 – Viz zejména rozsudek ze dne 15. prosince 1976, Simmenthal, 35/76, Recueil, s. 1871.

B – K první otázce

20. Podstatou první otázky Oberlandesgericht je, zda čl. 27 bod 2 Bruselské úmluvy a čl. IV první pododstavec Protokolu k uvedené úmluvě znamenají, že doručení písemnosti žalovanému s bydlištěm v cizině se může uskutečnit pouze podle pravidel stanovených v úmluvách nebo dohodách uzavřených mezi smluvními státy úmluvy.

21. Jak bylo uvedeno, výše čl. 27 bod 2 Bruselské úmluvy stanoví, že rozhodnutí nejsou uznána, jestliže žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl „doručen“ návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost „řádně“ a v dostatečném časovém předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem. Dotčená otázka se týká řádného výkladu pojmu „řádného doručení“ podle uvedeného ustanovení, jak je upřesněno článkem IV Protokolu k úmluvě.

22. Úvodem bych chtěl konstatovat, že v projednávané věci se nepoužije nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech⁹, ani nařízení Rady č. 1348/2000 ze dne 29. května 2000

o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech¹⁰, neboť relevantní skutkové okolnosti původního řízení nastaly před vstupem těchto nařízení v platnost.

23. Na první otázku Oberlandesgericht je třeba odpovědět především na základě přezkoumání znění dotčených článků. Vzhledem k tomu, že čl. 27 bod 2 neobsahuje žádnou definici pojmu „řádné doručení“, má v této souvislosti zjevný význam znění čl. IV prvního pododstavce Protokolu k úmluvě: „[...] písemnosti *jsou* doručovány způsoby stanovenými v úmluvách a dohodách uzavřených mezi smluvními státy [...]“¹¹. Z doslovného výkladu vyplývá, že na první otázku vnitrostátního soudu je třeba odpovědět kladně. Při přirozeném výkladu není zřejmé, jak by toto ustanovení mohlo umožňovat doručení písemností jejich zasláním do ciziny jinými způsoby, než které připouštějí úmluvy nebo dohody uzavřené smluvními státy úmluvy.

10 — Úř. věst. 2000 L 160, s. 37; Zvl. vyd. 19/01, s. 227.

11 — Kurziva provedena autorem tohoto stanoviska. Viz rovněž nizozemské a francouzské znění tohoto článku („De gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken, opge- maakt op het grondgebied van een verdragsluitende staat, die medegedeeld of betekend moeten worden aan personen die zich op het grondgebied van een andere verdragsluitende staat bevinden, worden toegezonden op de wijze al is bepaald in tussen de verdragsluitende staten gesloten verdragen of overeenkomsten”; „Les actes judiciaires et extrajudiciaires dressés sur le territoire d'un État contractant et qui doivent être notifiés ou signifiés à des personnes se trouvant sur le territoire d'un autre État contractant sont transmis selon les modes prévus par les conventions ou accords conclus entre les États contractants”).

9 — Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42.

24. Tento přístup navíc podle mého názoru odpovídá obecné struktuře Úmluvy a je v souladu s cíli, které její autoři sledovali.

jednání před soudem¹⁴. Jak jsem již uvedl, projednávaná věc se týká správného výkladu první z uvedených podmínek.

25. Cílem čl. 27 bodu 2 je jednoznačně zajistit právo obhajoby tím, že v případech, kdy je rozsudek vynesen v nepřítomnosti, bude žalovanému zaručena možnost bránit se ve státě, kde byl rozsudek vynesen. Tvoří tak důležitou výjimku z obecného ducha části III Bruselské úmluvy, přičemž podle Jenardovy zprávy je účelem uvedené části „co nejvíce usnadnit volný pohyb rozsudků“¹². Soudní dvůr proto v rozsudku Klomps konstatoval, že cílem čl. 27 bodu 2 Bruselské úmluvy je „zajistit, aby rozhodnutí nebylo podle Úmluvy uznáno nebo vykonáno, jestliže žalovaný neměl možnost obrany před soudem v odesílajícím státě“¹³.

27. Článek 27 bod 2 opakuje s ohledem na uznávání rozsudků stejné ustanovení hlavy II Úmluvy týkající se příslušnosti, jmenovitě článku 20. Uvedený článek má podobný cíl jako čl. 27 bod 2, tedy „zajistit, aby v případě nepřítomnosti soud vynesl rozsudek, jen pokud je k tomu příslušný, a aby byla žalovanému v původním řízení zaručena co možná největší ochrana“¹⁵. Rovnováha mezi tímto cílem a cílem volného pohybu rozsudků je, pro případy, kdy návrh na zahájení řízení musí být zaslán do ciziny, zakotvena v čl. 20 třetím pododstavci, který obsahuje kritérium stanovené v článku 15 výše uvedené Haagské úmluvy.

26. K zajištění jeho práva obhajoby se musí soud v odesílajícím státě ujistit, že byly splněny dvě podmínky: zaprvé, žalovanému byly „řádně“ doručeny písemnosti a, zadruhé, doručení bylo provedeno v dostatečném předstihu, který mu umožňuje přípravu na

28. Smysl existence takových záruk, jednak z hlediska příslušnosti a jednak z hlediska uznávání a výkonu rozsudků, potvrdil Soudní dvůr v rozsudku Lancray. Soudní dvůr zdůraznil, že Bruselská úmluva neměla zcela vymezit pojem „řádného doručení“, nýbrž že použití tohoto pojmu závisí na právní úpravě použité soudem odesílajícímho státu, včetně relevantních mezinárodních úmluv:

12 — Zpráva o Úmluvě o soudní příslušnosti a o výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech ze dne 27. září 1968 („Jenardova zpráva“) (Úř. věst. 1979, C 59, s. 42).

13 — Rozsudek ze dne 16. června 1981, C-166/80, Recueil, s. 1593, bod 8.

14 — Tamtéž, bod 15.

15 — Jenardova zpráva (uvedená výše poznámce 12, s. 39).

„[...] ačkoli jejich účelem není harmonizovat jednotlivé systémy doručování soudních písemností do zahraničí, platné ve smluvních státech, ustanovení Bruselské úmluvy jsou koncipována tak, aby zaručovala účinnou ochranu práv žalovaného. Z tohoto důvodu byla příslušnost k přezkumu řádnosti doručení návrhu na zahájení řízení svěřena jak soudu odesílajícího státu, tak soudu dožádaného státu. [...] Bruselská úmluva nestanoví, který právní řád má být použit ke zodpovězení této otázky. Vzhledem k tomu, že ustanovení upravující doručení návrhu na zahájení řízení tvoří součást soudního řádu odesílajícího státu, otázka, zda byl návrh řádně doručen, může být zodpovězena pouze na základě práva použitého uvedeným soudem, včetně jakýchkoli relevantních mezinárodních úmluv“¹⁶.

29. Článek IV Protokolu k Bruselské úmluvě zakotvuje zásadu, že otázka „řádného doručení“ má být zodpovězena podle právního řádu odesílajícího státu, neboť částečně stanoví možné způsoby doručení v případech, kdy musí být soudní nebo mimosoudní písemnosti doručeny osobám v jiném smluvním státě. Uvedený článek upravuje dva způsoby doručení: zaprvé, jak je uvedeno výše, způsoby stanovenými v úmluvách a dohodách uzavřených mezi smluvními státy (čl. IV první pododstavec) a, zadruhé, pokud dožádaný stát nevznese oficiální námitku, přímo mezi veřejnými činiteli státu, v němž byly písemnosti vydány,

a státu, na jehož území se nachází adresát písemnosti (čl. IV druhý pododstavec). Slova „mohou [...] také“ vyjasňují, že uvedené dvě možnosti doručení jsou taxativní.

30. Mám tedy za to, že struktura a účel článku IV by byly zpochybněny, pokud by byl článek IV považován za demonstrativní výčet, tedy ustanovení umožňující jiné způsoby doručení, které v něm nejsou uvedeny¹⁷.

31. Měl bych doplnit, že z výše uvedených úvah nevyplývá, že článek IV Protokolu k Bruselské úmluvě připouští pouze způsoby doručení, které jsou výslovně a podrobně popsány v úmluvách nebo dohodách uzavřených mezi smluvními státy Bruselské úmluvy. Mám za to, že uvedený článek zjevně umožňuje jakýkoli způsob doručení, který připouští jakékoliv úmluvy nebo dohody, i pokud není takový způsob doručení v uvedených úmluvách či dohodách výslovně popsán¹⁸. To platí, například, pro „alternativní“ způsoby doručení, které umožňují články 8 až 10 Haagské úmluvy.

17 — Viz také *Phillips v. Symes* [2002] 1 WLR 853, rozsudek anglického soudu, který konstatoval, že doručení musí být uskutečněno způsoby stanovenými v článku IV, pokud se žalobce dovolává doručení z jednoho smluvního státu žalovanému v druhém smluvním státu.

18 — Viz také *Thierry Noirhomme v. David Walklater* [1992] 1 Lloyd's Rep, rozsudek anglického soudu, který konstatoval, že článek IV připouští veškeré způsoby doručení písemností v cizině, které jsou uvedeny v úmluvách o doručování, a nejen způsoby, které jsou v takových úmluvách specifikovány.

16 — Rozsudek ze dne 3. července 1990, C-305/88, *Recueil*, s. I-2725, body 28 a 29. Viz také rozsudek ze dne 15. července 1982, *Pendy Plastic*, 228/81, *Recueil*, s. 2723, bod 13.

32. Oberlandesgericht přísluší, aby posoudil, zda se kterákoli z možností uvedených v článku IV Protokolu k úmluvě použije v projednávané věci. Soudnímu dvoru zejména nepřísluší posoudit, zda francouzský systém doručování „remise au parquet“ splňuje požadavky Haagské úmluvy nebo případně požadavky jakékoli jiné použitelné úmluvy. Příslušnost Soudního dvora v tomto ohledu je výslovně omezena Protokolem o výkladu Bruselské úmluvy na výklad úmluvy samotné, Protokolu připojeného k úmluvě a Protokolu o výkladu úmluvy¹⁹.

33. Na první otázku je tedy namístě odpovědět, že čl. 27 bod 2 Bruselské úmluvy a čl. IV první pododstavec Protokolu k úmluvě znamenají, že soudní nebo mimosoudní písemnosti vydané na území jednoho smluvního státu, které musí být doručeny žalovanému s bydlištěm na území jiného smluvního státu, musí být zaslány (1) podle pravidel stanovených v úmluvách nebo dohodách mezi smluvními státy Úmluvy, jak stanoví čl. IV první pododstavec Protokolu k úmluvě, nebo (2) pokud dožádaný stát nevznese oficiální námitku, přímo mezi veřejnými činiteli státu, v němž byly písemnosti vydány, a státu, na jehož území se nachází adresát písemnosti, jak stanoví čl. IV druhý pododstavec Protokolu k úmluvě.

C – K druhé otázce

34. Podstatou druhé otázky Oberlandesgericht je, zda v případě záporné odpovědi na první otázku musí být článek 12 ES vykládán tak, že brání vnitrostátní právní úpravě, jako je francouzské ustanovení „remise au parquet“.

35. S ohledem na odpověď, kterou navrhuji na první otázku, není na druhou otázku namístě odpovědět. Chtěl bych však uvést, že jakékoli občanské nebo obchodní řízení, jehož účastníci mají bydliště v různých státech, nevyhnutelně přináší nebezpečí rozporu mezi zájmy žalobce a žalovaného; obecně, například, má každý zájem na tom, aby se řízení konalo na území jeho státu. Pravidla stanovená v Bruselské úmluvě směřují samotnou svou povahou k zajištění rovnováhy mezi těmito zájmy. V případech, kdy z relevantního ustanovení vyplývá, jakou rovnováhu její autoři zamýšleli – jako je tomu v projednávané věci – bylo by v rozporu s účelem takového ustanovení a cílem Úmluvy, kterým je podporovat jednotnost a právní jistotu²⁰, pokud by takové ustanovení nebylo použito, kdykoli může mít taková rovnováha nepříznivé důsledky pro jednoho z účastníků konkrétní věci.

19 — Protokol o výkladu Úmluvy z roku 1968 Soudním dvorem (konsolidovaná verze) (Úř. věst. 1998, C 27, s. 28).

20 — Viz zejména rozsudek ze dne 11. srpna 1995, SISRO, C-432/93, Recueil, s. I-2269.

V – Závěry

36. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr odpověděl na otázky položené Oberlandesgericht takto:

„Článek 27 bod 2 Bruselské úmluvy a článek IV první pododstavec Protokolu k úmluvě znamenají, že soudní nebo mimosoudní písemnosti vydané na území jednoho smluvního státu, které musí být doručeny žalovanému s bydlištěm na území jiného smluvního státu, musí být zaslány:

- podle pravidel stanovených v úmluvách nebo dohodách mezi smluvními státy úmluvy, jak stanoví čl. IV první pododstavec Protokolu k úmluvě, nebo
- pokud dožádaný stát nevznesl oficiální námitku, přímo mezi veřejnými činiteli státu, v němž byly písemnosti vydány, a státu, na jehož území se nachází adresát písemnosti, jak stanoví čl. IV druhý pododstavec Protokolu k úmluvě.“